

EIROPAS LIETAS

APRĪLIS 2022

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PAR PRASMJU UN TALANTU PIESAISTI ES

Nemot vērā pieaugošās ES darba tirgus vajadzības, Komisija publicējusi paziņojumu, kura ietvaros informē par plānotajiem darbiem, kuru mērķis ir padarīt ES pievilcīgāku trešo valstu darbiniekiem, kā arī atvieglotu darba devēju iespējas šos darbiniekus uzņemt.

Paziņojumā noteikti trīs pīlāri, kuros plānots balstīt nepieciešamās izmaiņas ES darba migrācijas politikā.

Pirmā pīlāra ietvaros tiek pārskatītas Vienotās atļaujas un ES patstāvīgo iedzīvotāju direktīvas, lai atvieglotu darbinieku piesaisti un veicinātu ES iekšējo mobilitāti, kā arī palielinātu trešo valstu darbinieku tiesību aizsardzību.

Otrajā pīlārā paredzēts veidot ES Talantu Fondu, kas ir platforma, kurā būs pieejama informācija par trešo valstu darbiniekiem, kuri vēlas pārcelties uz ES. Tajā būs iespējams atrast darbiniekus, pamatojoties uz konkrētām prasmēm un kritērijiem, prasībām migrācijai, kā arī veikt kandidātu norādītās informācijas pārbaudi.

Nemot vērā Krievijas īstenoto agresiju Ukrainā, jau š.g. vasarā plānots atvērt ES Talantu Fonda izmēģinājumu Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri ir pagaidu aizsardzības saņēmēji ES.

Paralēli notiek darbs pie pastāvīgas platformas izveides, to plānots sākt izmantot 2023. gada vidū. Šīs platformas izveidē tiek iesaistītas gan dalībvalstis, gan sociālie partneri, darba devēji un citas iesaistītās puses.

Trešais pīlārs ir vērsts uz tālākajām darbības jomām. Rūpes, jaunatne un inovācija ir trīs darbības prioritātes, kurām nepieciešams pievērst īpaši lielu uzmanību turpmāko darbību plānošanā.

EDSO VIZĪTE

Saistībā ar šī gada oktobrī plānotajām Saeimas vēlēšanām, š.g. 25. aprīlī Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē notika EDSO Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību biroja (ODIHR) vizīte. Vizītes laikā Pārvaldes pārstāvji informēja par Pārvaldes iesaisti vēlēšanu rīkošanā, proti, iedzīvotāju reģistru, tiešsaistes vēlēšanu reģistru, kā arī fizisku personu reģistru, tajos iekļauto informāciju un funkcijām. Pārvaldes pārstāvji iepazīstināja EDSO ODIHR pārstāvjus arī ar e-rīku naturalizācijas eksāmena zināšanu pašpārbaudei, kā arī informēja par rīkotajām informācijas dienām personām, kas vēlas naturalizēties.

PRIEKŠLIKUMS PĀRSTRĀDĀTAJAI DIREKTĪVAI PAR TO TREŠO VALSTU PILSONU STATUSU, KURI IR KĀDAS DALĪBVALSTS PASTĀVĪGIE IEDZĪVOTĀJI

Priekšlikuma mērķis ir atvieglot ES patstāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanu, jo īpaši, ļaut trešo valstu valstspiederīgajiem summēt uzturēšanās periodus dažādās dalībvalstīs, lai izpildītu prasību par uzturēšanās ilgumu, tajā pilnībā ieskaitot visus likumīgās uzturēšanas periodus, tajā skaitā studentu uzturēšanos, kā arī pagaidu aizsardzības saņēmēju uzturēšanās periodus. Likumīgās uzturēšanās periodi saskaņā ar īstermiņa vīzām nebūtu jāskaita pie uzturēšanās periodiem.

Mērķis ir arī stiprināt patstāvīgo iedzīvotāju un viņu ģimenes locekļu tiesības, ietverot iespēju pārvietoties un strādāt citās ES dalībvalstīs.

PRIEKŠLIKUMS PĀRSTRĀDĀTAJAI DIREKTĪVAI PAR VIENOTĀS ATĻAUJAS IZSNIEGŠANU

Priekšlikuma mērķis ir padarīt pieteikšanās procedūru efektīvāku un ātrāku, lai tādējādi samazinātu šķēršļus, ar kuriem sastopas darba devēji, kad vēlas nodarbināt trešo valstu pilsoņus.

Priekšlikumā paredzēti pasākumi, lai veicinātu darba ņēmēju aizsardzību darba tirgū, kā arī nodrošinātu tādu pašu attieksmi, kāda tā ir pret ES pilsoņiem.

Lai atvieglotu pieteikuma procedūru, priekšlikumā teikts, ka **pieteikuma iesniedzējam vajadzētu ļaut to iesniegt gan mērķa, gan izcelsmes valstī.** Saskaņā ar šobrīd spēkā esošo regulējumu, personai ir nepieciešama vīza iecelšanai, jo pieteikumu atļaujas saņemšanai var iesniegt tikai ES dalībvalstī. Tas ievērojami pagarina procedūras laiku, jo personai nepieciešams iegūt pirmreizējās iecelšanas vīzu. Pārstrādātās direktīvas priekšlikumā noteiktais procedūras termiņš ir četri mēneši, tajā iekļauta arī vīzas izsniegšana.

Priekšlikumā minēti arī pasākumi, kuru mērķis ir **veicināt vienlīdzīgu attieksmi arī pret darbiniekiem ārpus ES.** Cita starpā minētas arī iespējas noteikt ierobežojumus, piemēram, piekļuvei valsts mājokļiem.

EIROPAS MIGRĀCIJAS TĪKLA JAUNUMI

PUBLIKĀCIJA

Publicēts jauns Eiropas migrācijas tīkla izstrādāts politikas pārskats “**Ārvalstu pētnieku piesaistīšana un noturēšana**”, kas sniedz salīdzinošu pārskatu par 22 dalībvalstu pieejām, problēmām un labo praksi.

Pētnieki no trešām valstīm var sniegt svarīgas zināšanas Eiropas universitātēm un citām pētniecības iestādēm, veicinot zināšanu apriti visā ES. Studentu un pētnieku direktīvas (Direktīva (ES) 2016/801) mērķis ir uzlabot un saskaņot juridiskos standartus attiecībā uz ārvalstu studentu un pētnieku uzņemšanu un noturēšanu, kā arī padarīt ES par viņiem pievilcīgu galamērķi.

Lai gan vairums ES dalībvalstu savās politikas jomās par prioritāti izvirza ārvalstu pētnieku piesaistīšanu un noturēšanu, iespējas to darīt atšķiras. Dalībvalstis organizē **veicināšanas un informatīvus pasākumus**, lai palielinātu to pievilcību, tostarp sagatavo informatīvos bukletus, informācijas dienas, tīmekļa vietnes, plašsaziņas līdzekļu kampaņas vai rīko iepazīšanās misijas ārvalstīs.

Politikas pārskatā arī ir iekļauta **informācija par divpusējiem un daudzpusējiem sadarbības nolīgumiem starp ES dalībvalstīm un trešām valstīm**, kuru mērķis ir nodrošināt finansējumu kopīgiem pētniecības projektiem vai akadēmiķu tīklu izveidei.

Saistībā ar ārvalstu pētnieku uzņemšanu ir norādes, ka vairākas dalībvalstis atsauca uz direktīvu par studentiem un pētniekiem, īstenojot **uz nodarbinātību vērstas valsts vai ES shēmas**, kurās ārvalstu pētnieki tiek atzīti par augsti kvalificētiem darbiniekiem.

Dalībvalstis saskaras ar dažādām **problēmām**, piesaistot un noturot ārvalstu pētniekus. Tie ir dažādi, sākot no birokrātiskiem šķēršļiem līdz brīdim, kad valsti neuzskata par pietiekami pievilcīgu, piemēram, tāpēc, ka pētniecības infrastruktūra ir ierobežota un nav finansiāla atbalsta.

Politikas pārskats angļu valodā pieejams šeit.

PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS TERMINU VĀRDNĪCA

Tiešaistē ir pieejama atjaunota Patvēruma un migrācijas terminu vārdnīca. [Atvērt šeit.](#)

Pašreizējā vārdnīcas tiešaistes versija (8.0 versija) tika atjaunināta 2021. gada decembrī. Tajā iekļauti aptuveni 520 termini un koncepcijas, kas atspoguļo jaunāko ES politiku migrācijas un patvēruma jomā.

Grozījumi esošajos ierakstos atspoguļo jaunas koncepcijas un terminoloģiju, kā arī izmaiņas esošo terminu izmantošanā, kas ieviestas ar jauniem tiesību aktiem un migrācijas un patvēruma politiku ES.

TUVĀKIE PASĀKUMI

1.-2. jūnijs Eiropas migrācijas tīkla **Beļģijas** kontaktpunkta organizētā **konferencē** "Prasmju mobilitātes partnerības". Lai piedalītos tiešaistē, [nepieciešams reģistrēties, izmantojot šo formu.](#) Konferencē darba kārtība aplūkojama [šeit.](#)

14. jūnijā būs iespēja tiešaistē piedalīties Eiropas migrācijas tīkla **Lietuvas** kontaktpunkta organizētajā **konferencē** par iniciatīvām Ukrainas bēgļu integrācijā. Tiks apskatītas tēmas par piekļuvi mājoklim, izglītībai un par integrāciju darba tirgū. Par iespēju reģistrēties, lūdzu, sekot līdzi informācijai www.emn.lv.

Jautājumiem:

Eiropas lietu un starptautiskās sadarbības nodaļa
e-pasts: eiropa@pmlp.gov.lv

new.manaavize.pmlp.gov.lv sadaļa "Projekti un Eiropas lietas"

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts
www.emn.lv

e-pasts: emn@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīklu finansē Eiropas Komisija. Informācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Eiropas Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.